

Woensdag, 5 september 2001

28. onderstreept dat de EU-wetgeving voor dierenwelzijn op de juiste wijze door adequate controles op nationaal en EU-niveau moet worden ondersteund als men ernaar wil streven dat de uitbreiding van de EU met Letland niet leidt tot een verslechtering van de gang van zaken in de EU op het punt van dierenwelzijn;

29. moedigt Letland aan deel te nemen aan het nieuwe actieprogramma van de Gemeenschap inzake gezondheid, dat in 2000 is gelanceerd;

30. verzoekt de Commissie bij de communautaire voorlichtingsstrategie over de uitbreiding ook rekening te houden met de specifieke behoeften en problemen van niet-staatsburgers in Letland;

31. betreurt dat de lidstaten en de Commissie het verzoek van het Parlement om een beter inzicht in de onderhandelingen hebben afgewezen; is van mening dat deze afwijzing onlogisch is en nadelig voor de geest van samenwerking tussen de instellingen;

*
* *

32. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de parlementen van de lidstaten en de regering en het parlement van Letland.

10. Litouwen

A5-0253/2001

Resolutie van het Europees Parlement over het verzoek van Litouwen om toetreding tot de Europese Unie en de stand van de onderhandelingen (COM(2000) 707 – C5-0607/2000 – 1997/2178(COS))

Het Europees Parlement,

- gezien het verzoek van Litouwen om toetreding tot de Europese Unie, dat op 8 december 1995 werd ingediend overeenkomstig artikel 49 van het EU-Verdrag,
 - gezien het periodiek verslag 2000 van de Commissie over de vorderingen van Litouwen op de weg naar toetreding (COM(2000) 707 – C5-0607/2000),
 - gezien het door de Commissie gepresenteerde Strategiedocument voor de uitbreiding – Verslag over de door de kandidaat-lidstaten geboekte vooruitgang in hun voorbereidingen op de toetreding (COM(2000) 700),
 - gezien de besluiten van de Europese Raad, meer bepaald die van Kopenhagen (21-22 juni 1993), Helsinki (10-11 december 1999), Nice (7-9 december 2000) en Gotenburg (15-16 juni 2001),
 - gezien het in 1999 met Litouwen gesloten toetredingspartnerschap,
 - onder verwijzing naar zijn resolutie van 4 oktober 2000 over het verzoek van Litouwen om toetreding tot de Europese Unie en de stand van de onderhandelingen (COM(1999) 507 – C5-0030/2000 – 1997/2178(COS))⁽¹⁾,
 - gelet op artikel 47, lid 1 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid en de adviezen van de overige betrokken commissies (A5-0253/2001),
- A. overwegende dat het uitbreidingsproces van de EU absoluut tot een goed einde moet worden gebracht,
- B. in de overtuiging dat dit openheid, openhartigheid en respect voor overeengekomen regels en beginselen vereist, zowel van de zijde van de EU-instellingen en de lidstaten als van de zijde van de kandidaat-lidstaten,

⁽¹⁾ PB C 178 van 22.6.2001, blz. 135.

Woensdag, 5 september 2001

- C. tevens overtuigd dat alle betrokkenen van onredelijke eisen moeten afzien wanneer de laatste en moeilijkste fase van de onderhandelingen begint; in de verwachting daarentegen dat uit hun daden ondubbelzinnig zal blijken dat zij vastbesloten zijn de breuken te herstellen die tragische ontwikkelingen in het verleden in ons werelddeel hebben veroorzaakt,
- D. overwegende dat het Parlement een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van de beginselen en beleidslijnen die nu de basis vormen voor het uitbreidingsproces en die inmiddels hun waarde hebben bewezen,
- E. overwegende dat het beginsel van volledige differentiatie in het onderhandelingsproces, hetgeen betekent dat elk land moet worden beoordeeld op zijn eigen verdiensten, betekent dat de landen waarmee de onderhandelingen pas vorig jaar zijn begonnen, waaronder Litouwen, een eerlijke kans moeten krijgen om de andere landen in te halen,
- F. overwegende dat Litouwen behoorlijke vooruitgang blijft boeken bij de voorbereidingen op het EU-lidmaatschap,
- G. overwegende dat de onderhandelingen daardoor gestaag voortgaan, maar dat voor een aantal problemen en zwakke punten nog steeds ingrijpendere maatregelen nodig zijn.

De criteria van Kopenhagen

Politieke criteria

1. erkent dat Litouwen duidelijk voldoet aan de politieke criteria voor het EU-lidmaatschap; constateert dat de rechten van de etnische minderheden goed beschermd zijn; wijst er echter op dat de werking van een aantal instellingen nog steeds moet worden verbeterd en dat de voortdurende inachtneming van bepaalde rechten op een effectievere wijze moet worden gewaarborgd;
2. spoort Litouwen aan om harder te werken aan de hervorming van de politie en om de hervorming van het rechtsstelsel af te ronden; wijst op het belang om de periodes van voorlopige hechtenis radicaal te verkorten en om geen mensen aan te houden wanneer hier geen grondige reden voor bestaat; is van mening dat de maatregelen ter verbetering van de omstandigheden in de gevangenissen een topprioriteit moeten vormen;
3. verheugt zich over de recente benoemingen van een ombudsman voor gelijke kansen en een ombudsman voor kinderen; hoopt dat hun activiteiten ertoe zullen bijdragen dat de vrouw meer kan deelnemen in de samenleving, het gezinsleven en de opvoeding van de kinderen, en dat zij het respect voor de rechten van de vrouw en van het kind zullen verhogen;
4. wijst er nogmaals op dat de vrouwenhandel voor seksuele uitbuiting van Litouwen naar de EU-landen en elders krachtiger moet worden bestreden; stelt vast dat er momenteel een nationaal programma wordt voorbereid; is van mening dat de EU en de landen van bestemming eveneens verantwoordelijkheid dragen voor dit probleem; blijft van mening dat er voor zowel bescherming als voor medische, juridische en psychologische bijstand moet worden gezorgd voor de slachtoffers van deze vrouwenhandel;
5. doet een beroep op de regering van Litouwen in het wetboek van strafrecht die bepalingen te schrappen op grond waarvan homoseksuele mannen en lesbische vrouwen worden gediscrimineerd, met name artikel 122 als zijnde een bepaling die door de Europese Commissie voor de rechten van de mens in strijd is verklaard met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens;
6. stelt vast dat de corruptie met betrekking tot de totstandkoming van wetten, regels, reglementen en decreten relatief beperkt is, maar dat de administratieve corruptie een probleem vormt; juicht de resolutie van het Litouwse parlement over ethische beginselen voor landelijke politici en ambtenaren toe en spoort Litouwen aan om de bestrijding van de corruptie op twee manieren te intensiveren: enerzijds door ervoor te zorgen dat de bevoegde autoriteiten over de nodige middelen beschikken om gevallen van corruptie aan het licht te brengen en op te lossen, anderzijds door stappen te ondernemen om binnen de openbare dienst de bezoldigingen te verhogen, de opleidingen te verlengen en de arbeidsmoraal te verbeteren.

Woensdag, 5 september 2001

Economische criteria

7. onderschrijft de conclusie van de Commissie en de Associatieraad dat Litouwen een goed functionerende markteconomie is die geacht kan worden reeds op korte termijn bestand te zijn tegen de concurrentiedruk en marktwerking binnen de EU, op voorwaarde dat het land de huidige hervormingskoers niet verlaat;
8. is verheugd over de steeds sterker wordende Litouwse economie; constateert de bijzonder positieve tendensen in de meeste macro-economische indicatoren, zoals de export, overheidstekorten en betalingsbalans op lopende rekening; is verheugd over de toetreding van Litouwen tot de Wereldhandelsorganisatie;
9. is van mening dat het huidige vooruitzicht op een groei op lange termijn steeds sterker wordt en dat dit stellig de hoop doet rijzen dat Litouwen zowel in staat zal zijn om alle nodige investeringen te doen als om een grotere voorspoed voor de gehele bevolking te verzekeren;
10. is ingenomen met de ratificatie van het Europees Sociaal Handvest door het Litouwse parlement; maakt zich niettemin zorgen over de toenemende werkloosheid; merkt op dat dit probleem in grote mate het gevolg is van de structurele veranderingen; is ervan overtuigd dat deze structurele veranderingen niet alleen een onmiddellijke uitwerking hebben, maar terzelfder tijd de efficiëntie en de concurrentiepositie van het land kunnen verhogen, en dat dit ertoe zou moeten leiden dat steeds sneller nieuwe werkgelegenheid wordt gecreëerd;
11. is van mening dat de werkloosheidsproblematiek op lange termijn enkel zal verergeren indien het economisch hervormingsproces op de lange baan wordt geschoven; is echter van mening dat de overheid niet alleen werk moet maken van de economische hervorming, maar dat zij terzelfder tijd de werklozen moet bijstaan, de herscholing en de sociale bescherming op een hoger plan dient te brengen, de armoede moet bestrijden en de sociale samenhang moet waarborgen, in overeenstemming met het Europese sociale model; is zich ervan bewust dat de overheid weinig speelruimte heeft voor uitgaven omdat de macro-economische stabiliteit niet op het spel mag worden gezet, maar moedigt Litouwen toch aan om zich op deze terreinen verder in te zetten;
12. neemt nota van de goedkeuring van het Landbouw- en Plattelandsontwikkelingsplan en is ervan overtuigd dat de talrijke specifieke doelstellingen en acties van dit plan relevant zijn; is echter van mening dat er verder zou kunnen worden nagedacht over de vraag hoe de Litouwse landbouw zijn eigen profiel moet verkrijgen en een concurrentiepositie binnen de EU-markt kan veroveren;
13. spreekt de aanbeveling uit dat het regelgevingskader voor eigendom, pacht en gebruik van land en de mogelijkheden tot uitvoering van die regelgeving worden verbeterd, met name wat betreft het proces inzake privatisering van bossen, zulks om het behoud van de grote natuurlijke waarde van het platteland niet in gevaar te brengen en het gebruik van natuurlijke hulpbronnen te bevorderen overeenkomstig de duurzaamheidsbeginselen en de doelstellingen van een geïntegreerde plattelandsontwikkeling;
14. is van mening dat de burgers op het plaatselijke niveau en de individuele landbouwers dringend op de hoogte moeten gebracht worden van de nieuwe uitdagingen en mogelijkheden; wijst op de belangrijke rol die de boerenorganisaties in dit opzicht kunnen spelen; dringt er bij de Commissie op aan dat de lancering van het Phare-project — dat er specifiek op gericht is om dergelijke organisaties in de kandidaat-lidstaten te versterken — onder geen beding verder mag worden uitgesteld.
15. neemt ter kennis dat de teruggave van land in het kader van de landhervorming bijna is voltooid;
16. neemt nota van het plan van Litouwen om aan het begin van het jaar 2002 van de huidige koppeling van zijn munteenheid, de litas, aan de US-dollar op een koppeling aan de euro over te schakelen.

Criteria betreffende het acquis communautaire

17. neemt kennis van de gedetailleerde samenvatting en beoordeling die deel uitmaken van het periodiek verslag 2000 van de Commissie; constateert daarnaast dat Litouwen dit verslag als objectief beschouwt; stelt vast dat Litouwen sinds de publicatie van dat verslag verdere vooruitgang heeft geboekt bij de aanpassing aan het acquis communautaire, met name op het vlak van het sociaal beleid, de energie en de industrie (versterking van zijn concurrentiepositie);

Woensdag, 5 september 2001

18. is van mening dat zowel de kandidaatlanden als de lidstaten op bepaalde terreinen overgangsperiodes zullen nodig hebben;
19. dringt er voorts op aan een dialoog te voeren die betrekking heeft op alle sectoren alsmede op de invoering van CAO's waarvan de naleving wordt bewaakt door vertegenwoordigers van de werknemers.

De pretoetredingsstrategie

20. dringt er bij Litouwen en de Commissie op aan om alles in het werk te stellen om de voorbereidingen op de lancering van het Sapard-programma voor landbouw en plattelandontwikkeling zo snel mogelijk te beëindigen; is verheugd dat het Phare-programma blijkbaar effect sorteert; stelt vast dat er verder wordt gewerkt aan het ISPA-project;
21. spoort de Litouwse regering ertoe aan vaart te zetten achter de vaststelling van locaties voor en de ontwikkeling van modelprogramma's op landbouw- en milieugebied in het kader van haar nationale programma voor plattelandontwikkeling;
22. stelt met tevredenheid vast dat Litouwen aan een groot aantal communautaire programma's deelneemt.

De onderhandelingen en de cruciale punten voor de instemming van het Parlement met de toetreding van Litouwen

23. is ervan overtuigd dat het gestage tempo van de onderhandelingen over het EU-lidmaatschap aan toont dat Litouwen zich zeer goed op het EU-lidmaatschap aan het voorbereiden is; is verheugd over het feit dat Litouwen zijn achterstand aan het inhalen is; hoopt vurig dat Litouwen in staat zal zijn op de ingeslagen weg door te gaan wanneer het er zal op aan komen de beloften na te komen die in het kader van de onderhandelingen zijn gedaan;
24. verwelkomt en ondersteunt de koers die de Commissie heeft uitgestippeld om de onderhandelingen af te ronden, en die door de Europese Raad van Nice is goedgekeurd; merkt op dat bij de tot op heden geboekte vooruitgang die koers is gehandhaafd;
25. raadt Litouwen aan om bijzondere aandacht te schenken aan de energie- en de landbouwsector, evenals aan zijn administratieve capaciteit op een aantal terreinen, in zijn verdere voorbereiding op het EU-lidmaatschap;
26. spreekt zich uit voor deelneming van Litouwen aan het in 2000 gestarte nieuwe communautaire actieprogramma op het gebied van de volksgezondheid.

Andere belangrijke punten en aanbevelingen

27. is verheugd over het feit dat Litouwen misschien ver voor eind 2004 een besluit zal nemen over de sluitingsdatum van Unit 2 van de kerncentrale van Ignalina (in overeenstemming met zijn Nationale Energiestrategie is dit de uiterste datum voor het nemen van dit besluit); doet een beroep op de regering en het parlement van Litouwen om de voorbereidingen voor de volledige sluiting van de kerncentrale van Ignalina te intensiveren om aan de gedane toezeggingen te kunnen voldoen; verzoekt de lidstaten de bilaterale steun in het kader van het internationale fonds voor de sluiting van de kerncentrale van Ignalina op te voeren; dringt aan op een verhoging van de EU-middelen om de sluiting van de kerncentrale van Ignalina te vergemakkelijken;
28. is zich ervan bewust dat Litouwen in de toekomst in grotere mate afhankelijk zal zijn van bestaande energiecentrales met fossiele brandstof, waarvan vele bijzonder vervuilend zijn; is van mening dat Litouwen zich moet inspannen om zijn groot potentieel aan energiebesparingen uit te baten, en op die manier niet te veel van de bestaande energiecentrales af te hangen; is van mening dat het belasting- en prijsbeleid aan deze doelstelling moet worden aangepast;
29. wijst op de noodzaak van een breed opgezet nationaal en regionaal strategisch plan voor herstructurering van het gebied rond de kerncentrale van Ignalina, dat gebaseerd is op een brede dialoog met de inwoners van dat gebied;
30. moedigt de Europese Investeringsbank aan om na te gaan hoe investeringen verder kunnen worden bevorderd om het energierendement te verhogen en om op een milieuvriendelijke manier energie te produceren;

Woensdag, 5 september 2001

31. is van mening dat Litouwen zich eveneens in een goede situatie bevindt om alternatieve oplossingen aan te moedigen, zoals een uitgebreidere exploitatie van de biomassa, met inbegrip van de productie van biobrandstof, het oprichten van nieuwe warmtekrachtcentrales en, na het uitvoeren van de noodzakelijke haalbaarheidsstudies, het verhogen van het gebruik van gas in de energiemix, en dat dit een beperkte, maar niet te onderschatten bijdrage zou kunnen vormen tot de energievoorziening en de plattelandsontwikkeling;

32. is, gezien het feit dat zowel kandidaatlanden als niet-kandidaatlanden in de betrokken regio op bepaalde terreinen met soortgelijke uitdagingen worden geconfronteerd, van mening dat mogelijkheden moeten worden bestudeerd om op deze terreinen een regionale samenwerking tot stand te brengen;

33. benadrukt dat Litouwen het recht heeft op het bepalen van een eigen veiligheidsbeleid, en juicht het streven van Litouwen naar een omvangrijke integratie in de euro-Atlantische veiligheidsstructuren toe als bijdrage tot vermindering van zones in Europa met een uiteenlopende mate van veiligheid;

34. herinnert eraan dat Kaliningrad na de uitbreiding een enclave zal zijn binnen de Europese Unie met een aanzienlijk lagere levensstandaard dan de omringende regio's; verwelkomt daarom het feit dat Kaliningrad van Rusland een speciale economische status heeft gekregen, die de regio een kans biedt op economische groei; stelt met tevredenheid vast dat Litouwen alles in het werk stelt om de samenwerking met Rusland in verband met Kaliningrad Oblast te verbeteren, maar benadrukt dat de EU zich actiever moet opstellen in de dialoog met Rusland, niet in de laatste plaats ter verzekering van het vrije verkeer tussen Kaliningrad en Rusland, alsmede tussen Kaliningrad en de aangrenzende EU-landen, ook in het kader van de Schengensamenwerking;

*

* *

35. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de parlementen van de lidstaten, alsook aan de regering en het parlement van Litouwen.

11. Polen

A5-0254/2001

Resolutie van het Europees Parlement over het verzoek van Polen om toetreding tot de Europese Unie en de stand van de onderhandelingen (COM(2000) 709 – C5-0609/2000 – 1997/2174(COS))

Het Europees Parlement,

- gezien het verzoek van Polen om toetreding tot de Europese Unie, dat op 5 april 1994 werd ingediend overeenkomstig artikel 49 van het EU-Verdrag,
- gezien het periodiek verslag van de Commissie van 2000 over de vorderingen van Polen op de weg naar toetreding (COM(2000) 709 – C5-0609/2000),
- gezien het door de Commissie gepresenteerde Strategiedocument voor de uitbreiding – Verslag over de door de kandidaat-lidstaten geboekte vooruitgang in hun voorbereidingen op de toetreding (COM(2000) 700),
- gezien de besluiten van de Europese Raad, meer bepaald die van Kopenhagen (21-22 juni 1993), Luxemburg (12-13 december 1997), Helsinki (10-11 december 1999), en Göteborg (15-16 juni 2001),
- gezien het in 1999 met Polen gesloten toetredingspartnerschap,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 4 oktober 2000 over het verzoek van Polen om toetreding tot de Europese Unie en de stand van de onderhandelingen ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ PB C 178 van 22.6.2001, blz. 138.